

Čtenářská gramotnost

Úroveň čtenáře	4. úroveň – objevitel
Cílová dovednost	Zpracování informací
Časový odhad	Aktivita – 40 minut Sebehodnocení – 5 minut
Pomůcky	Kniha <i>Mrakodrapy</i> , nakopírovaný text poslední kapitoly pro každého čtenáře, kartičky z pracovního listu 1, pracovní list 2 pro každého čtenáře

Popis dovednosti

Čtenář různými způsoby samostatně reprodukuje a interpretuje obsah textu.

Forma aktivity

Individuální/Skupinová

Použité metody a strategie

Rozvoj fantazie – improvizace na dané téma, metoda podvojného deníku, diskuse

Využití textu

Výtvarná výchova, praktické činnosti, matematika – geometrie

Struktura lekce

Aktivita pracuje s poslední kapitolou knihy *Mrakodrapy* (str. 121).

Evokace:

Učitel navodí následující situaci: *Představte si, že věci, které používáme, věci kolem nás, by ožily. Co by podle vás dělaly, co by říkaly, jak by se chovaly? Myslíte si, že by mezi sebou komunikovaly, navazovaly vztahy, zažívaly radosti, smutky, lásky, zklamání? Chovaly by se jako lidé?*

Hra (10 minut): Učitel má na kartičkách názvy věcí, které jsou ve třídě. Dvě věci jsou spojeny k sobě a na třetí kartičce je zapsaná situace, která mezi věcmi nastala. Dva čtenáři si vylosují kartičku a zkusí danou situaci zahrát. Učitel hru nijak neomezuje. Děti mohou hledat vztahy i mezi jinými předměty. Učitel iniciuje méně aktivní nebo bázlivé čtenáře, aby se také zapojili.

Uvědomění:

Předchozí aktivita napověděla, o čem bude následující kapitola *Mrakodrapy*. Ožijí zde domy.

Čtenáři čtou samostatně potichu a při čtení si zapisují do podvojného deníku své dojmy z četby. Učitel dá čtenářům časový limit 20 minut, aby byl čas na závěrečnou reflexi. Stačí, když žák vyplní jeden řádek tabulky (jeden citát + jeden komentář).

Reflexe:

U aktivity není na škodu, pokud někteří čtenáři nedočtou celou kapitolu. Následuje diskuse celé třídy, kdy děti čtou své poznámky z podvojného deníku a ostatní je mohou komentovat. Pokud je velký zájem o zveřejnění poznámek čtenářů, může učitel podvojný deník vystavit na nástěnce. Děti v diskusi shrnují vyústění příběhu: Kdo se do koho zamiloval?

Metoda podvojného deníku:

Do sloupce „Citát“ čtenáři doslovně opisují pasáž z čteného textu, na kterou chtějí v komentáři nějak reagovat. Opisování je ve-
de k tomu, aby z textu skutečně vybírali pouze tu část, která je provokuje ke komentáři. Aby byl tento citát dohledatelný, uvádějí k němu číslo stránky a případně i číslo řádku. Do „Komentáře“ pak souvislým textem komentují, proč si daný citát vybrali, tedy své reakce na čtení: co je při čtení napadlo, co jim to z jejich života či z jiného textu připomnělo, co je zmátlo, s čím nesouhlasí, co je zaujalo na stylu autora apod.

Sebehodnocení – metodické okénko

Tabulka sebe/hodnocení umožňuje čtenáři a učiteli ohodnotit zvládnutí konkrétní dovednosti na základě výkonu čtenáře v aktivitě. Sebe/hodnocení provádí čtenář samostatně nebo dle možností čtenáři navzájem po skončení aktivity, vyučující pomáhá vysvětlením rozdílů mezi jednotlivými úrovněmi zvládnutí, aby se čtenáři dokázali ohodnotit, např. pomocí otázek reflektujících proběhnuvší aktivitu nebo na žákovských pracích ukazuje konkrétní projevy rozdílné míry zvládnutí úkolu.

Úskalí

Doplní učitel po skončení aktivity.

Odkazy, zdroje

MÍKOVÁ, Marka. *Mrakodrapy*. Ilustrovala Alexandra ŠVOLÍKOVÁ. Praha: Argo, 2012. ISBN 978-80-257-0678-7.

LAVICE	ŽIDLIČKA	háraj se, kdo má lehčí práci
POLICE nebo SKŘÍŇ (nějaký kus nábytku v tmavém rohu učebny)	OKNO	police (skříň) závidí oknu lepší výhled, místo na sluníčku..., okno se jí to snaží vymluvit, chlácholí ji
ŽÁKOVSKÁ ŽIDLIČKA	UČITELSKÁ ŽIDLE	jsou do sebe zamilovaní, ale jsou tak daleko od sebe
OKNO	TABULE	tabule má starost, aby se okno nenachladilo nebo nenastydlo (podle ročního období), aby nevypadlo na ulici..., tabule se chová jako maminka
UKAZOVÁTKO	UČITELSKÁ UČEBNICE	jsou kamarádi a kritizují učitele, jak s nimi nepěkně zachází
POČÍTAČ	UČEBNICE	počítač se chlubí, jak je dokonalý proti obyčejné učebnici, učebnice má strach o svoji existenci, počítač je tak moderní...
HOUBA NA MYTÍ TABULE nebo HADR	KVĚTINA	houba si stěžuje na svůj úděl – je pořád mokrý a špinavý, zato květina – je tak krásná; houba by si to s ní chtěla vyměnit

Do sloupečku „Citát“ opiš z knihy citát – místo, které tě zaujalo, překvapilo, které stojí za to opsat. Do kolonky „Komentář“ zapiš k citátu z knihy svůj dojem, postřeh. Komentář piš v souvislých větách.

CITÁT	KOMENTÁŘ